
Van:
Verzonden: dinsdag 5 december 2023 13:44
Aan: Gemeente Heerde
Onderwerp: zienswijze ontwerp omgevingsvisie Heerde
Bijlagen: Zienswijze gemeente Heerde omgevingsvisie _.docx

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij de zienswijze ontwerp omgevingsvisie Heerde van de agrariers uit de gemeente Heerde.

Met vriendelijke groet,

Zienswijze Omgevingsvisie gemeente Heerde

Gemeenteraad gemeente Heerde
Eperweg 5
8181 ET Heerde

Datum: 5 december '23

Referentie:

Betreft: Zienswijze omgevingsvisie gemeente Heerde

Geachte heer, Mevrouw,

U probeert in uw omgevingsvisie in te spelen op huidige ontwikkelingen in het landelijk gebied alsmede oog te houden voor de langere termijn. Door alle onzekerheid en opgaven op dit moment geen gemakkelijke opgave, u kunt daarbij alle hulp gebruiken die er is. In 2021 hebben wij als landbouw onze inbreng voor de omgevingsvisie officieel overhandigd aan de wethouder. Wij zijn dan ook zeer teleurgesteld om niets van onze inbreng terug te lezen in de omgevingsvisie. In deze brief vindt u de zienswijze en analyse van de omgevingsvisie van onze . Wij zijn graag bereid om hier verder over in gesprek te gaan.

Landbouw als drager van het gebied

In de omgevingsvisie voelen wij ons als landbouw totaal niet gewaardeerd. Als sector zijn wij van oudsher de drager van het landelijk gebied. Wij zijn dan ook zeer verbaasd om te lezen dat op vele onderwerpen de landbouw op de laatste plaats komt in de omgevingsvisie. De agrarische sector wordt als enige verantwoordelijk gehouden voor de opgaven die er liggen in de gemeente. De stikstofopgave ligt ook bij andere sectoren. Daarbij is de agrarische sector in Heerde al zeer extensief in vergelijking met de rest van Nederland. Ook is de sector al geruime tijd bezig met natuurbeheer, lokale afzet, bodemverbetering, duurzame energie-opwek, kringloop en andere maatschappelijke behoeften. Dankzij de landbouw is en blijft het buitengebied haar bijzondere waarden en kwaliteiten behouden. We lezen hiervan niets terug in de omgevingsvisie, enkel meer opgaven en doelen om als sector aan te voldoen. Wij zien graag meer waardering in de omgevingsvisie voor de landbouw als drager van het gebied. De agrarische sector is niet het probleem, wij werken al geruime tijd aan oplossingen.

Uiterwaarden en Hoogwatergeul

Wat ons bijzonder stoort in deze omgevingsvisie is dat de uiterwaarden en hoogwatergeul als één gebied genoemd worden. Het zijn twee verschillende gebieden waarin beide landbouw mogelijk moet zijn. Het grote verschil is echter dat de uiterwaarden een Natura 2000-gebied is met de daar bijbehorende beperkingen. De hoogwatergeul is een landbouwgebied. Ten tijde van de totstandkoming van de hoogwatergeul is afgesproken dat er geen verandering van gebruik zou plaatsvinden. De gronden in de geul hebben dus een agrarische bestemming, met de kans dat eens per generatie het gebied onderloopt. De omgevingsvisie respecteert de afspraken die destijds zijn gemaakt niet. Dankzij deze afspraken hebben boeren in het gebied een extensieve bedrijfsvoering, doen zij aan

natuurbeheer en weidevogelbeheer. Juist op de agrarische gronden zijn de meeste weidevogels te vinden. De uiterwaarden en hoogwatergeul worden nu als één gebied beschreven waar in de toekomst nog meer ruimte moet zijn voor natuur. Hier moet een duidelijke scheiding in gemaakt worden. Als de hoogwatergeul geen agrarische bestemming heeft, is het ook niet mogelijk voor de boeren om het bedrijf extensief te houden. Daarbij moet er meer waardering zijn voor de inspanningen zijn die agrariërs nu al leveren. Het weidse, open landschap met vele weidevogels is te danken aan het beheer door boeren. Er is nu al sprake van toekomstbestendige landbouw. De hoogwatergeul en uiterwaarden zullen dus in verschillende doelen en functie in verschillende paragrafen behandeld moeten worden.

Primaire landbouw

Toekomstbestendige landbouw is wat ons betreft ook het behoud van de primaire landbouw. In de omgevingsvisie wordt erg de nadruk gelegd op korte keten en verbreding. Dit is geen realistisch toekomstbeeld. Ten eerste is verbreding maar voor een enkele ondernemer weggelegd, het vraagt in veel gevallen om grote investeringen in zowel geld als tijd. Daarnaast is het niet mogelijk om in hetzelfde gebied bijvoorbeeld drie boerencampings te starten. Of drie boerderijwinkels. De markt voor korte keten-afzet is sowieso nog erg klein. De meeste ondernemers doen aan verbreding omdat zij het ook belangrijk vinden om contact te houden met hun omgeving en direct hun product te verkopen. De praktijk wijst echter uit dat de primaire tak nog steeds veruit de belangrijkste bron van inkomsten is.

Toekomstbestendige landbouw is vanuit economisch oogpunt nog altijd primaire landbouw.

Verbreding moet daarbij wel altijd mogelijk zijn voor degenen die dit willen. De agrarische sector heeft diverse mogelijkheden om aan maatschappelijke behoeften te voldoen. Denk hierbij aan de verscheidende onderdelen van multifunctionele landbouw: agrarische kinderopvang, zorglandbouw, boerderijeducatie, agrarisch natuurbeheer en boerderijverkoop. Daarnaast heeft de agrarische sector ook de potentie om energieleverancier te worden. Maak hier als gemeente dan ook ruimte voor in beleid.

Ruimte behouden

In de omgevingsvisie lezen wij dat er geen ruimte is voor nieuwe 'intensieve veehouderij'. Wij hebben echter geen goed beeld wat de gemeente hieronder verstaat, een toelichting ontbreekt. Deze term is heel erg ruim en kan op meerdere manieren uitgelegd worden. Wij zien deze term liever verdwijnen voor landbouwgebied ten Oosten van het Apeldoorns kanaal van de gemeente Heerde.

Wat ons betreft moet er ruimte zijn voor alle primaire sectoren van de landbouw, eventueel met aanvullende voorwaarden. Door alle vormen van landbouw toe te staan, krijgt de ondernemer ook de kans om verder te ontwikkelen met zijn of haar bedrijf. Bepaalde sectoren of vormen van landbouw uitsluiten stagneert de ontwikkeling van een boerenbedrijf. Als ondernemer is het wenselijk dat er in de toekomst ontwikkeling mogelijk blijft en niet bepaalde sectoren op voorhand uitgesloten zijn. Dit ook met het oog op de snelle ontwikkelingen in de landbouw en de overkoepelende, landelijke regelgeving. Juist om hierop te kunnen acteren is het ongewenst om met een soort 'container begrip' extra

belemmeringen te creëren, zonder dat dit een duidelijk doel heeft. Daarnaast is het denkbaar dat er in de toekomst bedrijven al dan niet gedwongen op locatie moeten veranderen. Juist dit soort beperkingen kunnen dan voor problemen zorgen.

Door samen te werken in een regio kan er al snel circulair gewerkt worden. Daarbij heeft de agrarische sector ook de potentie om energieneutraal of zelf energieleverancier te worden. Door slimme oplossingen op het erf als zon op dak, multifunctioneel grondgebruik, erfmolens tot 35 meter hoogte, mestvergisters en stikstofstippers kan er aan veel opgaven worden voldaan. Wij willen dan ook graag letterlijk ruimte in de vorm van landbouwgrond, maar ook ruimte in beleid om deze innovatieve en duurzame ontwikkelingen mogelijk te maken. De ruimte in het buitengebied moet dan zoveel mogelijk behouden blijven voor de landbouw. We zijn dan ook geen voorstander van zon op land en vragen gemeente nadrukkelijk de zonneladder te volgen.

Nieuwe woningen in het buitengebied zien wij liever alleen in de kernen. Voormalige agrarische bedrijven kunnen hier met een rood-voor-rood regeling mee geholpen worden. Op de voormalige erven moet het wel mogelijk zijn om kleinschalige bedrijven of activiteiten te ontplooiën mits deze niet de landbouw belemmeren als drager van het gebied. Uitbreiding van recreatie moet dus niet of zeer beperkt mogelijk zijn. In de omgevingsvisie staat dat dit alleen mogelijk is als het niet ten koste gaat van natuur en landschap. Maar recreatie zal altijd ten koste hiervan gaan. Door meer mensen en drukte op de wegen komt ook nog eens de veiligheid in het geding. Recreatie legt een onnodige druk op kwaliteiten in het gebied.

Behoud van de agrarische sector

Tot slot willen wij u vragen om de omgevingsvisie aan te passen naar aanleiding van bovenstaande punten. Daarin missen wij het meest de waardering voor alles wat de sector vroeger, nu en in de toekomst betekent voor Heerde. Wij lezen graag terug dat er ruimte behouden blijft voor landbouw en daarbij vooral ook voor de primaire tak. Hierbij is het van belang dat er ook ruimte is om te innoveren en verduurzamen als sector. Naast de extensieve bedrijfsvoering die nu al gangbaar is in Heerde, is dit in onze ogen onmisbaar voor een economisch gezonde en dus toekomstbestendige agrarische sector. Wij willen ook in de toekomst graag blijven bijdragen aan maatschappelijke behoeften. Wij lezen dan ook graag terug in uw omgevingsvisie dat naast natuureducatie, ook boerderijeducatie gestimuleerd wordt door de gemeente. Het is voor een gezonde en bewuste generatie van belang om kinderen al vroeg te leren over waar hun eten en drinken vandaan komt. Ook in de toekomst moet het mogelijk blijven dat gezond, duurzaam en betaalbaar voedsel gemaakt wordt in Heerde.

Wij gaan naar aanleiding van deze zienswijze graag met u hierover in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Namens de gezamenlijke agrariërs gemeente Heerde